

Кримські відгуки

Леся Українка

I. Імпровізація

В гаю далекім, в гущавині пишній,
Квіти гранати палкі розцвітають,

Мов поцілунки палкі на устах
Іншим палким поцілункам назустріч,
Мов поцілунки рубінових уст...

Спи, моє серце! нехай там у гаю
Квіти гранати палкі розцвітають...

Вітри північні тремтять, затихаючи,
Між запашними кущами лавровими,
Наче зітхання жаги,

Наче ті лаври стрівання таємнее
Любо ховають од світа цікавого

Листом ласкавим густим...
Спи, моє серце! хай вітри північні
В лаврах лагідник тремтять, затихаючи...

До кипариса магнолія пишная
Чолом завітчаним ніжно схилилася,
Як молода до свого нареченого.
Білії квіти тремтять в темних кучерях,
Але серпанку немає на їх.

Щире кохання не вкрите серпанками...
Спи, моє серце! хай пишна магнолія
До кипариса стрункого схиляється...

З темного моря білявая хвилечка
До побережного каменя горнеться,

Пестощі, любощі, сяіво срібнее
Хвиля несе в подарунок йому;

Течне чоло побережного каменя
Хвилі коханій назустріч засяяло.

Пестощі, любощі, сяєво срібнее...

Спи, моє серце! хай хвиля білявая
До побережного каменя горнеться...

II. Уривки з листа

Товаришу мій! не здивуйте з лінивого вірша.
Рифми, дочки безсонних ночей, покидають мене,
Розмір, неначе химерная хвиля,
Розбивається раптом об кожную малу перешкоду,
Ви даремне шукали б у нього дев'ятого валу,
Могутньої хвилі, що такт одбива течії океану.
Думки навіває мені тепер Чорнеє море —
Дике, химерне воно, ні ладу, ні закону не знає:
Вчора грало-шуміло воно
При ясній, спокійній годині,
Сьогодні вже тихо й лагідно до берега шле свої хвилі,
Хоч вітер ло горах шалено жене сиві хмари.
Так би й лежала я завжди над сею живою водою.
Дивилась би, як без жалю сипле перли вона й самоцвіти
На побережне каміння,
Як тіні барвисті від хмарок злотистих
Проходять по площині срібно-блакитній
І раптом зникають,
Як білая піна рожевіє злегка,
Немов соромливе обличчя красуні,
Як гори темніють, повиті у білі серпанки,
Вони так спокійно стоять,
Бо їх стереже колонада сумних кипарисів
Поважних, високих...

.....

Я тільки що знов прочитала
Ваш дужий, неначе у крицю закований,

Міцно озброєний вірш.

Як же за нього я маю віддячити вам?

Байку хіба розкажу, а "мораль" ви сами вже виводьте.

Битим шляхом та крутим

Їхали ми на узгір'я Ай-Петрі;

Вже поминули сади-виногради рясні, кучеряві,

Що покривають підніжжя гори, наче килим розкішний,

Ось уже лаврів, поетами люблених,

Пишних магнолій не видко,

Ані струнких кипарисів, густо повитих плющем,

Ані платанів розкішних наметів,

Тільки стрічались нам земляки наші, білі берези,

Явори й темні дуби, до негоди та борвію звиклі,

Але їй вони вже zostались далеко за нами,

Тільки терни, будяки та полинь товаришили нам у дорозі,

Потім не стало і їх.

Крейда, пісок, червонясте та сіре каміння

Скрізь понад шляхом нависло, неплідне та голе,

Наче льоди на північному морі.

Сухо, ніде ні билини, усе задавило каміння,

Наче довічна тюрма.

Сонце палке сипле стріли на білу крейду,

Вітер здійма порохи,

Душно... води ні краплини... се наче дорога в Нірвану,

Країну всесильної смерті...

Аж ось на шпилі

На гострому, сірому камені блиснуло щось, наче племін.

Квітка велика, хороша свіжі пелюстки розкрила,

І краплі роси самоцвітом блищали на дні.

Камінь пробила вона, той камінь, що все переміг,

Що задавив і могутні дуби,

І терни непокірні.

Квітку ту вчені люди зовуть Saxifraga,

Нам, поетам, годиться назвати її ломикамін

І шанувати її більше від пишного лавра.

III. Східна мелодія

Гори багрянцем кривавим спалахнули,

З промінням сонця західним прощаючись, —
Так моє серце жалем загорілося,
З милим, коханим моїм розлучаючись.

Геть понад морем, над хвилями синіми
В'ються, не спиняться чаєчки білі.
Де тебе мають шукати на безвісті,
Милий мій, думи мої бистрокрилії?

В себе на вежі вогонь запалила я,
Любий, твого воріття дожидаючись,
Хай він просвітить по морю доріженьку,
Щоб не зблудив ти, з чужини вертаючись.

Світе мій! буду тебе дожидатися,
В чорну, смутну фереджію* повитая,
І посаджу кипарисову гілочку,
Буде щодня вона слізьми политая.

А як повернешся, я покажу тобі
Той кипарис мій в садочку квітчастому,
Здійметься він над всіма мінаретами
В краї сьому, на мечеті багатому.

* Фереджія — покривало магометанок.